

Forside

Eksamensopgave

Semester:	7. Semester
Modul:	Modul 12
Gruppenr.:	51
Antal anslag:	16.601
Titel:	Socialt arbejde – vidensbaseret og udvikling
Dato:	26/09 - 2022
Vejleder:	Finn Skovfoged Laursen

Navn:	Shannie Joy Nielsen		
Studienr.	20194400	Telefon nr.	50530873
Studentmail	Sjni19@student.aau.dk		

Denne forside tæller ikke med i antal anslag!

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Problemfelt.	2
Problemstillingen	3
<i>Afgrænsning .....</i>	<i>4</i>
<i>Problemformulering .....</i>	<i>4</i>
<i>Problemformuleringens relevans .....</i>	<i>4</i>
Videnskab, Metoder og teorier	5
<i>Videnskabsteoretisk tilgang .....</i>	<i>5</i>
<i>Teoretisk tilgang .....</i>	<i>5</i>
<i>Metode .....</i>	<i>6</i>
<i>Interview af målgruppen .....</i>	<i>6</i>
<i>Retslige overvejelser .....</i>	<i>7</i>
Analyse	7
Konklusion	7
Litteraturliste	8
Retskilder	8

Indledning

Grønland er en del af dansk-færøsk-grønlandske rigsfællesskab, hvilket har medført at borgerne i de to lande frit kan rejse mellem Grønland og Danmark, men også at de kan vælge at bosætte sig hvor de ønsker, i et af de to lande. I Danmark bor der i dag omkring 16.700 borgere med en grønlandsk baggrund (Grønlands Statistik, 2021). Af de borgere med grønlandsk baggrund som vælger at flytte til Danmark og bosætte sig, får langt de fleste en god tilværelse i landet, men der er en mindre gruppe af dem som kan beskrives som værende socialt udsatte. Kofoeds skole anslår at der er tale om en gruppe bestående af cirka 1000-1500 personer, der bosætter sig og opholder sig i de største byer (Social- og Ældreministeriet, 2022).

Jeg har i forbindelse med mit arbejde på Den Sociale Skadestue i Aalborg, fået erfaringen – at mange af de borgere med grønlandsk baggrund som henvender sig, der udgør en stor del af dem hjemløse borgere som benytter varmestuen eller herbergerne, derudover har en stor del af dem problemer med misbrug og psykiske lidelser. Mødet med disse borgere, har også vist hvordan der kan skabes en kløft mellem de mere velfungerende grønlændere og de udsatte grønlændere, i det mange af dem kan føle sig flove over at se bl.a. de hjemløse grønlændere i bybilledet, da de er bange for at blive sat i bås med dem, da mange af dem har en forestilling om at, danskerne opfatter alle grønlændere over en kam. Denne stigmatisering fra ”deres egne” kan have den effekt, at de allermost udsatte føler at der ikke er en plads til dem, hverken i det danske eller grønlandske fællesskab, og på denne måde være med til at udstøde dem fra fællesskabet.

Med mit valg af emne til bachelorprojektet, ønsker jeg at opnå viden om hvad der er med til at karakteriserer de socialt udsatte grønlænderes livshistorie. Ved at tage udgangspunkt i deres livshistorier, håber jeg at blive klogere på hvordan de oplever deres livssituation som udsat og forstå hvem de udsatte grønlændere er. Et menneskes livshistorie er en vigtig del af vores identitet, i det vi oplever os selv igennem fortællingen om vores eget liv. De udsatte grønlænderes livshistorie kan indeholde begivenheder, oplevelser eller vigtige relationer, som kan have haft en indvirkning på, at de er endt i en udsat position til at starte med, det kan også give viden om i hvilken grad de har tillid til de danske myndigheder og hjælpeinstanser, ligesom det kan give et indblik i hvad de udsatte grønlændere selv, har af ønsker til støtte, for at kunne komme på fode.

Problemfelt.

Det som kendetegner det at være socialrådgiver og socialt arbejde er, at det retter sig mod sociale problemer. Jeg vil derfor redegøre for hvad et socialt problem er, for at kunne stille det i relation til min problemstilling. Der findes flere forskellige definitioner på et socialt problem, en af disse definitioner er Peter Bundesens, der mener at et socialt problem kan defineres ved, at borgeren ikke kan deltage i samfundslivet på lige fod med andre, men derimod at samfundet skal ind at hjælpe borgeren, for at borgeren ikke risikerer at blive ekskluderet fra resten af samfundet. (Bundesen, 2015, s. 156).

Ud fra ovenstående, vil et socialt problem være til stede når den sociale situation, ikke er i overensstemmelse med de værdier, som største delen af befolkningen besidder og situationen vil derfor blive opfattet negativt af omgivelserne og dertil har samfundet et ansvar for at afhjælpe disse problemer. Dette betyder også at det er nødvendigt med en opfattelse om hvad der er normalt, for at man kan sammenligne noget afvigende med det normale, for dermed at kunne afhjælpe den uønskede livssituation. Det sociale problem i min opgave defineres ud fra ovenstående, ved at jeg antager at socialt udsatte grønlandere, er borgere som kæmper med komplekse problemer som hjemløshed, misbrug, sygdomme mm og befinder sig i krise. Samtidig kan de udsatte grønlandere have både sproglige og kulturelle udfordringer, i forhold til det danske velfærdssystem, hvilket kan være en bidragende barriere, for ikke at blive inkluderet i samfundet. Jeg formoder at det at være socialt udsat i Danmark, er en uønsket social situation, som ikke bare har konsekvenser for de udsatte grønlandere, men også for samfundet, som har en opgave for at løse disse problemer, da de ikke lever op til det danske samfunds normer og acceptable levevilkår.

Hanne Krogstrup taler om at sociale problemer kan inddeles i to typer af problemer, vilde problemer og tamme problemer. Vilde problemer er karakteriseret ved at der er mere end en løsning på et problem, da problemet ofte er komplekst og problematisk at adskille fra andre problemer. Hvor de tamme problemer er karakteriseret ved at der oftest er en sikker viden om hvordan et problem skal løses. Kendetegnet ved de udsatte grønlanderes problemstillinger, er at de er komplekse, i det mange udsatte grønlandere har flere overlappende problemer med både økonomiske forhold, fysisk- og psykisk dårligt helbred, misbrugsproblemer og hjemløshed, anser jeg deres sociale problemer for at være vilde, hvilket betyder at de komplekse problemer hos de udsatte, kun kan løses gennem komplekse indgreb i borgernes liv. Der er ikke en klar løsning på

problemet, men muligheden for gode løsninger, skal findes i den situationsbestemte kontekst. Ligeledes skal løsningen kunne tilpasses efter borgerens erfaringer, situation og behov, samt deres egen ønsker for forandring (Krogstrup, 2016, s. 25).

Rådet for socialt udsatte, har udarbejdet en undersøgelse ”sundhedsprofil for socialt udsatte grønlandere i Danmark” (Ahlmark, Davidsen, Lytken Larsen & Pedersen, 2019) som fastslår at der er store forskelle mellem de grønlandske udsatte og øvrige udsatte. Disse forskelle indebærer både sundhed, trivsel, sygelighed og misbrug af alkohol. I Undersøgelsen bliver det bl.a. belyst hvordan 50 % af udsatte grønlandere er hjemløse, hvortil kun 24 % af de øvrige socialt udsatte er hjemløse. Undersøgelsen viser også en stor forskel i andelen af socialt udsatte grønlandere og øvrige udsatte som har et misbrug af alkohol, i det 40 % af de udsatte grønlandere har et misbrug af alkohol, imod det kun er 13% af de øvrige socialt udsatte, som har et misbrug af alkohol. Undersøgelser fastslår slutteligt at andelen af de udsatte grønlandere der lever i fattigdom, er dobbelt så stor sammenlignet med gruppen af øvrige socialt udsatte. Dette viser at selvom vi har at gøre med en gruppe, som bliver opfattet som værende danske, i det de har et dansk statsborgskab, stadig har at gøre med en minoritetsgruppe som har nogle komplekse sammensatte problemer og kulturelle udfordringer.

Problemstillingen

Jeg har i det ovenstående redegjort for og præsenteret bachelorprojektets problemfelt. På baggrund af dette, ser jeg en klar problemstilling i, at der er så store forskelle mellem de udsatte grønlandere og de øvrige udsatte i Danmark. Det undrer mig at de udsatte grønlandere, der burde have det samme udgangspunkt som andre udsatte, for at modtage hjælp i det danske velfærdssamfund, oplever så stort et skel i udsathedens og generelt er mere udsatte. I meget af den viden vi har om udsatte grønlandere position i samfundet, indgår der ikke grønlandernes eget perspektiv på deres situation. Jeg ønsker derfor med mit bachelorprojekt at bidrage med de socialt udsatte grønlandere forståelse af egen situation, ved at inddrage et brugerperspektiv på den kvalitative empiri. For at kunne give et brugerperspektiv på problemstillingen vælger jeg at lave en afgrænsning målgruppen.

Afgrænsning

Projektet skal tage udgangspunkt i borgere som er født på Grønland, og som senere er flyttet til Danmark for at bosætte sig. Derudover vil jeg yderligere fokusere på udsatte grønlændere i aldersgruppen 18-30 år.

Problemformulering

I det jeg har valgt et brugerperspektiv på bachelorprojektet, vil jeg med brugerperspektivet forsøge at undersøge om målgruppens baggrund har betydning for deres position som udsat i Danmark. Jeg er derved kommet frem til følgende problemformulering:

Hvad karakteriserer de socialt udsatte grønlænderes livshistorie, og hvordan kan man i lyset af dette forstå deres udsathed?

Problemformuleringens relevans

Det er blevet fastslået hvordan der kan opleves et stort skel blandt de socialt udsatte grønlændere og øvrige udsatte, og at de problematikker som de har, kun kan løses gennem komplekse indgreb i borgerens liv. Der har igennem årene været afsat mange ressourcer for denne specifikke målgruppe, ligesom der ligeledes i dag bliver brugt mange ressourcer på dem, for at vedligeholde eller forbedre den indsats som vi kan give dem. Jeg er derfor interesseret i at undersøge, hvordan de udsatte grønlændere, opfatter deres egen situation. Dette er relevant for både socialrådgivere på både beskæftigelse-, børne- og familie-, sundheds- og misbrugsområdet, da det er disse rådgivere som møder disse borgere, når de skal henvises til misbrugsbehandling eller herberger, skal søge kontanthjælp eller har brug for hjælp med deres børn grundet deres egne problematikker. Ved at undersøge hvordan de udsatte grønlændere, opfatter deres egen situation, håber jeg at kan blive klogere på, hvordan man bedre kan hjælpe denne målgruppe.

Videnskab, Metoder og teorier

Videnskabsteoretisk tilgang

Jeg vil i mit projekt arbejde ud fra den videnskabsteoretiske tilgang, der tager udgangspunkt i den hermeneutiske fortolkningslære af den tyske filosof Hans Georg Gadamer. Hermeneutikken mener at alt hvad vi gør eller siger her i verden, er en fortolkning (Guldager, 2015, s. 117-120).

Den hermeneutiske tilgang kan bedst beskrives som dynamisk, i det det er en cirkulær proces, som bliver anvendt med det mål, at opnå en helhedsorienteret forståelse af et studeret fænomen.

Dette vil sige at når jeg skal forholde mig til mine informanternes livshistoriefortælling, ikke vil skulle begynde fra bunden. Her vil jeg bruge den viden jeg allerede har om grønlandere (min forforståelse), til at fortolke hvad der sker i fortællingen (min forståelse), for til sidst at sætte de enkelte dele af historien sammen (helhed) hvilket er den cirkulære proces, man kalder den hermeneutiske cirkel.

Teoretisk tilgang

I forbindelse med bearbejdelsen af min senere indsamlede empiri, har jeg gjort mig nogle overvejelser omkring inddragelse af Erving Goffmans stigmatisering teori og Pierre Bourdieus teori om kapitaler. Ved at anvende teorien om Pierre Bourdieus kapitalformer kan man opnå viden om målgruppens ressourcer (Posborg, Nørrelykke, & Antczak, 2016, s. 242). Ifølge teorien om de tre primære kapitalformer er ressourcerne med til at bestemme deres livssituation og levevilkår i samfundet. Ved at udforske informanternes kulturelle, sociale og økonomiske kapital, håber jeg på at blive klogere på deres udsathed. Det kulturelle kapital omhandler den opdragelsesmæssige og uddannelsesmæssige baggrund, altså deres uddannelse, dannelse og sproglige kompetencer. Det sociale kapital omhandler de sociale relationer, målgruppen indgår i og de ressourcer det netværk de har, skaber. Den økonomiske kapital omhandler de penge og materielle goder som de udsatte grønlandere besidder. Dette kapital er vigtig for at kunne klare den daglige overlevelse ved at opfylde behovet for tøj, mad og et sted at bo.

Goffman mener, at stigmatisering går hen og bliver et karaktertræk ved den afvigende. Den afvigende vil på den måde være bærer af en ødelagt identitet, til sammenligning med normen. Goffman fremhæver, at når stigmaet bliver kendt for omverdenen, vil den afvigende kunne opleve følelsen af at stå alene, i en verden der nægter at acceptere individet (Goffman, 2018, s. 60-61).

Netop denne følelse af stigmatisering og eksklusion som udsatte grønlandere kan opleve, kan gøre de udsatte grønlandere opsøger andre ligestillede mennesker. Dette læner sig op ad Goffmans begreb "de egne" som udgør en gruppe af mennesker, med samme stigma som en selv. Dette kan fungere som en løsning på følelsen af at være ekskluderet, omvendt kan det udgøre en barriere for de udsatte da nogle udsatte, vil forsøge at fastholde de systemer de nu bliver en del af, i frygt for ikke at lykkes i den anden ende.

Metode

Til indsamlingen af min empiri, vil jeg gøre brug af den kvalitative metode, da denne metode anvender interview og observation, som giver mulighed for at få en dybdegående og detaljeret viden, om informanternes liv og sociale forhold (Engen, Østergaard, Svensson & Nielsen, 2022, s. 147). Jeg har valgt at anvende det kvalitative interview, i arbejdet på at besvare min problemformulering, i forsøget på at få fyldestgørende og omfattende informationer om, hvordan mine informanter oplever deres livssituation. Det kvalitative interview som metode, giver et godt udgangspunkt for at få indsigt i informanternes oplevelser, erfaringer og sociale liv i et "indefra"-perspektiv (Engen et al., 2022, s. 148). Der er flere forskellige måder at strukturere et kvalitativt interview på, i det et kvalitativt interview befinder sig et kontinuum, hvor det enten kan være et stramt struktureret interview, med mange styrende spørgsmål, eller være et åbent og eksplorativt interview, med få planlagte spørgsmål. Jeg har valgt det semistrukturerede interview, hvor de temaer jeg vil udforske, er fastlagt på forhånd, men rækkefølgen kan jeg ændre undervejs, hvilket giver mig mulighed for at kunne forfølge nye temaer undervejs i interviewet. Det semistrukturerede interview virker ideel for mit kvalitative interview, da de spørgsmål jeg vil stille informanterne, vil vedrøre deres opvækst, deres liv og oplevelser, dermed er strukturingen med til at gøre at jeg kan følge mine informanters fortælling og holde fast i de temaer, jeg har bestemt på forhånd, men også giver mig mulighed for at inddrage nye temaer, som er opstået ud fra informantens fortælling, som jeg ikke havde tænkt på i forvejen (Engen et al., 2022, s. 152).

Interview af målgruppen

For at kunne besvare min problemformulering, som indeholder et brugerperspektiv, er det essentielt at jeg taler med nogle, der repræsenterer min målgruppe. Jeg har derfor gjort mig nogle overvejelser om, kun at gennemføre to til 4 interviews, med informanter fra målgruppen. Da jeg vælger at benytte mig af interviews, med personlige livshistoriefortællinger, må jeg begrænse antallet af

informanter. Dette vil få betydning for generaliserbarheden af mit bachelorprojekt, da der ikke vil være et grundlag, for at kunne berette noget generelt om målgruppen. Til gengæld vil det lave antal af informanter give en unik fortælling om, hvordan mine informanter oplever det at leve som udsat grønlander i Danmark.

Retslige overvejelser

Når jeg skal lave kvalitative interviews, er jeg som studerende ikke omfattet af reglerne for tavshedspligt jf. §27 i lov nr. 571 af 19/12 1985 om forvaltningslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22/4 og jf. §152 lov nr. 126 af 15/04 1930 om straffelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1851 af 20/09. Men i det jeg indsamler informationer, er jeg omfattet af reglerne i databeskyttelsesforordningen. Databeskyttelsesreglerne indeholder nogle grundlæggende principper, jeg som dataansvarlig altid skal overholde, dette indebærer bl.a. at de informationer jeg indsamler, opbevares forsvarligt, så det ikke giver mulighed for at identificere mine informanter, samtidig skal opbevaring af oplysningerne begrænses til det, der er nødvendigt for at opfylde mit formål, og når formålet er nået, skal oplysningerne enten anonymiseres eller slettes (Datatilsynet, 2022). Dette betyder også at, selvom jeg ikke er omfattet af reglerne for tavshedspligt, stadig skal følge §10, stk. 3 i lov nr. 502 af 23/5 2018 om databeskyttelsesloven, som beskriver at mine indsamlede informationer, ikke må behandles senere, medmindre det sker i et statistisk eller videnskabeligt øjemed.

Analyse

Mit analyseafsnit vil tage udgangspunkt i to analysedele. Den første delanalyse vil have et forstående udgangspunkt hvor jeg vil bruge relevant teori til at analysere det empiriske data, jeg har indsamlet fra mine interviews. Dette for at kunne afklare hvad der karakteriserer mine informanternes livshistorie og forståelse af deres egen situation. Den anden delanalyse vil være en forklarende del, der har fokus på hvordan jeg, med afsæt i resultaterne af første del analyse, kan bruge informanternes egen forståelse af deres situation, til at bidrage med en forklaring af udviklingen af udsathed indenfor målgruppen.

Konklusion

Dette afsnit vil tage udgangspunkt i en samlet konklusion af de 2-3 analysedele, som vil blive analyseret i analyseafsnittet. Desuden skal problemformuleringen besvares i dette afsnit.

Litteraturliste

- Ahlmark, N., Davidsen, M., Lytken Larsen, C. V., & Pedersen, P. V. (2019). *Sundhedsprofil for socialt udsatte grønlandere i Danmark*. København K: Statens Institut for Folkesundhed.
- Boeskov, S., & Olsen, N. F. (2006). *Små skridt - Store forandringer - En undersøgelse af hjemløshed i gruppen af grønlandere i København*. København: Center for kulturanalyse.
- Bundesen, P., Christensen, A., & Rasmussen, T. (2015) *Sociale problemer*. 1. udgave, 3 oplag. Hans Reitzels Forlag.
- Datatilsynet. (2022). De grundlæggende principper. Hentet fra: <https://www.datatilsynet.dk/hvad-siger-reglerne/grundlaeggende-begreber-/hvad-er-dine-forpligtelser/de-grundlaeggende-principper->
- Engen, M., Østergaard, P., Svensson, C., & Nielsen, V. (2022). Problembaserede undersøgelser på socialrådgiveruddannelsen. København: Hans Reitzels Forlag.
- Goffman, E. (2018). *Stigma - Om afvigerens sociale identitet*. Frederiksberg C: Samfundslitteratur.
- Grønlands Statistik. (2021). *Grønlands Statistik*. Hentet fra Stat.gl: <https://stat.gl/dialog/main.asp?lang=da&version=202201&sc=GD&subthemecode=O1&colcode=O&fbclid=IwAR1igkLoX7dc7S9JSrEbH49-sZmbtSdrjwGAYC2bUOGHR8PeGJ58XII0a9w>
- Guldager, J. (2015). *Videnskabsteori – en indføring for praktikere*. København. Akademisk Forlag.
- Krogstrup, H. K. (2016). *Evalueringsmodeller*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Posborg, R., Nørrelykke, H., & Antczak, H. (2016). *Socialrådgivning og socialt arbejde – En grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Social- og Ældreministeriet. (2022). *Udsatte grønlandere*. Hentet fra: <https://sm.dk/arbejdsomraader/udsatte-voksne/udsatte-groenlaendere>

Retskilder

- Databeskyttelsesloven Lov nr. 502 af 23/05/2018
- Forvaltningsloven LBK nr. 433 af 22/04/2014 ændret ved lov nr. 503 af 23/5 2018.
- Straffeloven LBK nr. 1851 af 20/09/2021